

Een republiek maakt Nederland een ander land De monarchie houdt bestaansrecht

Als het aan bestuurlijk Nederland ligt, blijft de monarchie bestaan. 71% van de benoemde en gekozen bestuurders staat achter de monarchie. Bestuurders uit kleinere gemeenten, bestaand uit maximaal 25.000 inwoners, vinden meer dat de monarchie moet blijven bestaan (77%) dan bestuurders uit 100.000+ gemeenten (56%). In alle provincies is een ruime meerderheid van de bestuurders voor de monarchie. Bestuurders uit Noord-Holland (62%) en Zeeland (64%) zijn het minst voor; bestuurders uit Flevoland (81%) en Overijssel (81%) zijn het meest voor. De grootste voorstanders van de monarchie zijn de Christelijke partijen: SGP (99%), CDA (93%) en ChristenUnie (95%). Tegenstanders zijn SP (77%), GroenLinks (62%) en D66 (45%). Bij de VVD is 82% voor en bij de PvdA geldt een percentage van 54.

75% van de bestuurders denkt dat de monarchie in Nederland over circa 50 jaar nog bestaat; 9% van de bestuurders heeft als opvatting waarschijnlijk niet en 3% spreekt van hoogstwaarschijnlijk niet.

Deze resultaten komen voort uit een uitgebreid onderzoek gedaan onder alle benoemde en gekozen bestuurders in Nederland in opdracht van NRC Handelsblad. 3.259 lokale, regionale en landelijke bestuurders deden aan de enquête mee. Dit is een aandeel van 26% van bestuurlijk Nederland.

Een republiek maakt Nederland een ander land

Volgens 87% van de bestuurders was Nederland een ander land als we een republiek hadden in plaats van een monarchie. Hiervan denkt 11% dat Nederland volledig anders was, 41% zegt anders en 35% is van mening dat Nederland enigszins anders was. 11% van de bestuurders heeft hierbij een neutrale opvatting.

Driekwart van de bestuurders (76%) merkt niets van de monarchie in het dagelijks functioneren als bestuurder.

Rol staatshoofd tijdens kabinetsformaties

44% van de bestuurders is het er (helemaal) mee eens dat het staatshoofd actief moet worden geraadpleegd tijdens de kabinetsformaties zoals dat voor 2012 gebeurde. Een gelijk aantal, 44%, vindt dat dit juist niet moet gebeuren. Van de VVD-bestuurders is 46% voorstander. Bij de PvdA is dit 28% en bij het CDA 71%. Uitschieters ten opzichte van het gemiddelde zijn SGP (92%), ChristenUnie (85%), GroenLinks (21%), D66 (14%) en de SP (11%).

Koning lid van de Raad van State

Precies de helft van de bestuurders vindt dat de koning lid dient te zijn van de Raad van State. Voorstanders zijn: SGP (95%), ChristenUnie (82%), CDA (74%) en VVD (57%). Grote tegenstanders hiervan zijn de SP (84%), GroenLinks (74%), D66 (69%) en in mindere mate de PvdA (54%).

Grotere rol voor koning bij handelsmissies

45% van de bestuurders is van mening dat de koning een grotere rol dient te krijgen tijdens handelsmissies dan tot nu toe het geval was. Voorstanders zijn: ChristenUnie (58%), VVD (57%), SGP (55%) en CDA (51%). 26% van de bestuurders is de mening toegedaan dat er geen reden is om de koning een grotere rol toe te dichten dan nu het geval is. SP (64%) en PvdA (35%) denken hier afwijkend over.

Enthousiasmerend vermogen Willem-Alexander

Op de vraag op welke competenties Willem-Alexander het beter doet dan zijn moeder, koningin Beatrix, antwoordt 37% 'enthousiasmerend vermogen'. Opvallend hoger ten opzichte van het gemiddelde scoren de VVD-bestuurders (45%) en lager de SP-bestuurders met 8%. Als tweede en derde aspect, waar Willem-Alexander het beter zou kunnen doen dan zijn moeder worden genoemd de maatschappelijke betrokkenheid (21%) en het kunnen omgaan met verschillende mensen (21%). Een vierde aspect dat de nieuwe koning beter zou kunnen doen is het zich meer ontvankelijk voor adviezen en raadgeving opstellen (16%). 37% van de bestuurders denkt dat Willem-Alexander het op geen enkele competentie beter doet dan koningin Beatrix. Opvallend hierbij is het hoge aandeel van SP-bestuurders (72%). Eveneens boven het gemiddelde scoren GroenLinks (47%), SGP (45%) en PvdA (44%). Significant onder het gemiddelde scoren het CDA (30%) en de VVD (29%). Van bestuurlijk Nederland heeft tot nu toe 90% geen contact gehad met Willem-Alexander en Maxima. 10% heeft wel contact gehad.

'Kersttoespraak meer in het teken van omgangsvormen Nederlanders'

Circa 1 op de 4 van de bestuurders (27%) vindt dat de kersttoespraak aan vernieuwing toe is. Uitschieters naar boven toe zijn SP (38%), VVD (32%), D66 (31%) en PvdA (30%). Enkele reacties zijn: 'minder statig', 'gebruik multi-media', 'meer interactie', 'koppel de toespraak los van Kerstmis (naar nieuwjaar)' en 'afschaffen'.

41% van de bestuurders vindt dat de kersttoespraak niet aan vernieuwing is. Opvallend hierbij zijn SGP (82%), ChristenUnie (69%) en CDA (58%). 32% staat er neutraal in en 27% geeft aan wel vernieuwing na te streven.

Op de vraag op welke thema's de koning (meer) aandacht moet geven in zijn kersttoespraak antwoordt 56% 'hoe Nederlanders met elkaar omgaan'. Met name ChristenUnie (70%) en CDA (67%) zijn deze mening toegedaan. Het tweede punt dat genoemd wordt, is 'Armoede in Nederland' (38%). Hoger dan het gemiddelde scoren SP (60%), ChristenUnie (48%), PvdA (45%) en GroenLinks (45%) en beduidend lager de VVD met 18%. Op de derde plaats staat 'Armoede in de wereld' (28%). Opvallend afwijkend van het gemiddelde Nederlandse cijfer zijn GroenLinks (51%) en VVD (10%). Op de vierde plaats staat de zorg (25%). SP (40%) en de VVD (14%) wijken relevant van het gemiddelde in ons land af. Op de vijfde plaats staat Veiligheid en Criminaliteit (25%). Hierbij scoren afwijkend hoger: SGP (38%), CDA (31%), VVD (30%) en afwijkend lager: SP (5%) en GroenLinks (5%).

Koningsdag is Koninginnedag

Ruim 1 op de 3 van de bestuurders (36%) vindt dat de Koningsdag niet anders hoeft te worden ingevuld dan de Koninginnedag nu. 44% van de bestuurders heeft hierin een neutrale opvatting.

Daarentegen vindt 21% dat de Koningsdag wel anders dient te worden ingevuld. Onder andere 'minder oubollig/kinderachtig', thematische dagen en 'niet vieren' wordt genoemd.

Voor meer informatie, en achtergrondinformatie, kunt u kijken op www.toponderzoek.com.

Horst, 16 april 2013

OverheidinNederland.nl

Onderzoeksbureau OverheidinNederland.nl

TOP-onderzoek

OverheidinNederland.nl maakt de overheid zichtbaar waar de overheid onzichtbaar blijkt te zijn.

Onderzoeksbureau OverheidinNederland.nl doet periodiek onafhankelijk onderzoek naar opvattingen zoals die leven binnen alle overheidslagen in Nederland. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het T(ransparant) O(verheids) P(anel). Het panel is samengesteld op basis van alle gekozen en benoemde personen, die werkzaam zijn bij het Rijk, de Provincie, de gemeenten en de Waterschappen. Afhankelijk van het soort onderzoek kunnen deelpopulaties bij het onderzoek worden betrokken.

Wilt u zelf ook onderzoek doen met betrekking tot opvattingen (groepen) van bestuurders van alle onderscheiden overheidsgroepen (Rijk, provincie, gemeente en waterschap)?

Weet dat er meer mogelijk is, dan u denkt.

Contact

OverheidinNederland.nl
Het Communicatiehuis
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.OverheidinNederland.nl
info@OverheidinNederland.nl

KvK-nummer 54213975
077-3987246

Social media:

<http://www.facebook.com/OverheidinNederland.nl>
<https://www.youtube.com/OverheidinNederland>
<https://twitter.com/OverheidinNL>